Üniversite Ö?rencileri için Ö?retme-Ö?renme Ortam? Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencileri için Ö?retme-Ö?renme Ortam? Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32129

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencileri için Ö?retme-Ö?renme Ortam? Alg?s? Ölçe?i, 2008 y?l?nda N. Ekinci taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, üniversite ö?rencilerinin kendi ö?renme ortamlar?n? ve ö?retme-ö?renme sürecindeki de?i?kenleri nas?l alg?lad?klar?n? sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, ö?rencilerin ele?tirel dü?ünme, yarat?c?l?k ve derinlemesine ö?renme gibi yüksek düzeyli bili?sel süreçleri destekleyen çevresel faktörlere dair görü?lerini belirlemek için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Ortam?, Ö?retme-Ö?renme Süreci, Üniversite Ö?rencileri, Alg? Ölçe?i, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

N. Ekinci

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, üniversite ö?rencilerinin akademik ba?ar?lar? ve ö?renme yakla??mlar? üzerinde kritik rol oynayan ö?retme-ö?renme ortam?na dair alg?lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ortaya koymakt?r. Ölçek, özellikle ö?retim elemanlar?n?n yakla??mlar?, ders içeriklerinin derinli?i ve ö?rencileri üst düzey dü?ünmeye te?vik eden etkinliklerin varl??? gibi çevresel de?i?kenlerin de?erlendirilmesine odaklanmaktad?r.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve kurum yöneticilerine, mevcut ö?retim ortamlar?n?n hangi yönlerinin ö?rencilerin derinlemesine ö?renme çabalar?n? destekledi?ini veya engelledi?ini belirlemede somut veriler sunar. Bu sayede, üniversitelerdeki e?itim kalitesini art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahaleler geli?tirilebilir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin ö?renme ortam?na dair alg?lar?n? çok boyutlu olarak inceleyen bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?rencilerin pasif bilgi al?c?s? olmaktan ziyade, aktif kat?l?mc? ve ele?tirel dü?ünür olmaya te?vik edildi?i bir ortam?n varl???n? yans?t?r.

Ölçek, ö?rencilerin derslerdeki yarat?c?l??? i?e ko?ma, çok yönlü ili?kiler kurma ve konular? ele?tirel bir biçimde ele alma çabalar?n? destekleyen unsurlar?n alg?lanma düzeyini ölçerek, ö?renme ortam? kalitesini de?erlendirir. Geli?tirme a?amas?nda yap?lan analizler sonucunda, bu yap?n?n 3 temel faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen analizlerde, örneklem verilerinin faktör analizi için uygunlu?u de?erlendirilmi?tir. Bu de?erlendirme sonucunda, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s? de?eri **.882** olarak bulunmu?tur.

KMO de?erinin .60'?n üzerinde olmas?, verilerin faktörle?tirme için uygun oldu?unu göstermektedir; .882 de?eri ise mükemmel düzeyde bir örneklem yeterlili?ine i?aret eder. Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?mdan gelip gelmedi?ini test eden **Bartlett testinin** de anlaml? oldu?u ($p < .05$) görülmü?tür. Bu bulgular, ölçe?in yap? geçerli?ine dair önemli kan?tlar sunmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla Cronbach Alpha (α) katsay?s? hesaplanm??t?r. Ölçe?in bütünü için hesaplanan genel iç tutarl?l?k katsay?s? **.86** olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?i olu?turan üç boyutun güvenirlik de?erleri ise ?u ?ekildedir:

Birinci boyut için Cronbach Alpha de?eri: **.89**
?kinci boyut için Cronbach Alpha de?eri: **.84**
Üçüncü boyut için Cronbach Alpha de?eri: **.65**

?lk iki boyutun güvenirlik katsay?lar? mükemmel düzeyde iken, üçüncü boyutun katsay?s? kabul edilebilir s?n?rda (genellikle .60 üzeri) bulunmaktad?r. Bu farkl?l?k, boyutlar?n ölçtü?ü yap?lar?n do?as?ndan veya madde say?s?ndan kaynaklanabilir, ancak ölçe?in genel güvenirli?i güçlüdür.

Faktör Analizi

Üniversite Ö?rencileri için Ö?retme-Ö?renme Ortam? Alg?s? Ölçe?i, yap?sal olarak **40 maddeden** olu?makta ve bu maddeler **3 farkl? faktör** (boyut) alt?nda toplanmaktad?r. Bu faktörler, ö?renme ortam?n?n alg?lanan farkl? yönlerini temsil etmektedir.

Yap?lan faktör analizi, ölçe?in kavramsal yap?s?n? desteklemekte ve her bir faktörün ba??ms?z ancak ili?kili yap?lar? ölçtü?ünü göstermektedir. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, ö?renme ortam? alg?s?n?n tek bir genel skor yerine, ö?rencilerin farkl? deneyimlerini yans?tan ayr? bile?enler üzerinden de?erlendirilmesine olanak tan?r.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirilmi?tir)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Maddeler: 40 Madde

Derecelendirme: 5'li Likert Tipi Ölçek

Derecelendirme Detay?: (1= hiç yans?tm?yor - 5= tam yans?t?yor)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite ça?? (Genellikle 18-25 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Yakla??mlar?, Ö?retim Kalitesi, Likert Ölçe?i, Cronbach Alpha, KMO Katsay?s?, Ö?retme Çevresi Alg?s?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (Tezin yap?ld??? kurum)

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2008 y?l?nda bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için do?rudan yazar N. Ekinci veya tezin yay?nland??? Hacettepe Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: universite-ogrencileri-icin-ogretme-ogrenme-ortami-algisi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Ekinci, N. (2008). *Üniversite ö?rencilerinin ö?renme yakla??mlar?n?n belirlenmesi ve ö?retme-ö?renme süreci de?i?kenleri ile ili?kileri* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal ba?lant?s? (YÖK Ulusal Tez Merkezi): tez.yok.gov.tr

Üniversite Ö?rencileri için Ö?retme-Ö?renme Ortam? Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçe?in toplamda 40 maddesi bulunmakla birlikte, kaynakta sadece örnek maddeler sunulmu?tur.

Ölçek 40 maddeden 3 faktörden olu?maktad?r.
2. Ö?retim elemanlar? konular? ele?tirel bir biçimde ele almam?z için çaba gösterirler.
3. Derslerde derinlemesine dü?ünmemizi, yarat?c?l???m?z? i?e ko?mam?z?, çok yönlü ili?kiler kurmam?z? gerektiren etkinliklere yer verilir.
4. Derslerde yap?lan etkinlikler ço?u zaman birbiriyle ili?kili yeni dü?ünceler olu?turmam?za yol açar.

ARABPSYCHOLOGY.COM